

Rör inte liturgin!

När pastor Max Witte 1945 återkom till Braunschweig ur krigsfångenskapen, började ett andligt skeende i församlingen Brüdern St. Ulrici. Max Wittes stora gåva var att han utan tvekan i konkret församlingsliv omsatte allt det som bekännelsestroga rörelser och teologer talat om och tänkt ända sedan början av 1800-talet. Bland dem fanns sådana som Hermann Sasse och Ernst Sommerlath, drottning Silvias farbror. Daglig tidegärd, söndaglig mässa, diakonalt engagemang, personlig omvändelse och Jesus-glädje präglade och präglar församlingens liv. En av Max Wittes efterföljare var Jürgen Diestelmann, som också blev en skicklig reformationsforskare, som kunde visa att den sakramentala fromheten och den liturgiska rikedomen var delar av allt det, som var reformationens innersida.

Nu är Frank-Georg Gozdek församlingspräst i Brüdern St. Ulrici. Genom Brüdern Rundbrief kan man följa församlingens liv. I det senaste numret reflekterar Frank-Georg Gozdek över året 1968. Studentrevolten var än mer våldsam i Tyskland än i Sverige och har på många sätt präglat den efterföljande tiden. 1968 var också året för de romersk-katolska liturgireformerna. Fyra år tidigare hade påven Paul VI och den ekumeniske patriarken Athenagoras mötts i Jerusalem. Vid detta tillfälle yttrade Athenagoras: ”Jag besvär er, broder, rör inte liturgin!” Hans vädjan förklingade ohörd. Skeendet från andra Vatikankonciliet stod inte att hindra. Aggiornamento – anpassningen till det som är idag – slog igenom fullt ut. Banaliseringen och den språkliga torftigheten i den nya liturgin kunde bl.a. Alf Härdelin vittna om i sin självbiografi. Men patriarkens ord är än mer ett ord till Svenska Kyrkans församlingar just nu. ”Jag besvär er, bröder, rör inte liturgin!” Det är bara det som är samstämt med den himmelska gudstjänsten, som är verklig liturgi, bara det som är samstämt med hela kristenheten under 2000 år, över hela jorden – endast det har Andens vittnesbörd och är en värdig tillbedjan av Jesu Kristi Fader. Aposteln skriver: ”... så att ni endräktigt och med en mun prisar vår Herres Jesu Kristi Fader”. (Rom. 15:6)

1968 infördes kvinnliga präster i den braunschweigiska landsdelskyrkan. Liksom i Sverige 1958 skedde det med en samvetsklausul, som skulle göra det möjligt också för bekännelsestroga att bli präster. Samvetsklausulen höll inte i tio år. Frank-Georg Gozdek var själv den siste prästen i Braunschweig, som prästvigdes 1987 under samvetsklausulen, visserligen med en häftig mediestorm – från Harz till Östersjön – som följde. Men hellre än att tänka på det vill han uppmana till förbön för kyrkan i Lettland, som står under ständig press utifrån för att åter införa kvinnliga präster. Och så påminner han om Luthers ord i Schmalkaldiska artiklarna inför det som skulle bli kyrkomötet i Trient: ”Ja, kom Herre Jesus, och håll koncilium med dina änglar!”. CB